

Motion till riksdagen 2007/08:U3

av **Gunilla Wahlén m.fl. (v)**
med anledning av prop. 2007/08:14

Svenskt deltagande i Europeiska unionens militära insats i Tchad och Centralafrikanska republiken

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att FN:s säkerhetsråds resolution 1325 ska implementeras i hela den militära insatsen i Tchad.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en tydlig skiljelinje mellan militära insatser och biståndsinsatser.

Motivering

Sverige avser att delta med en väpnad styrka i Europeiska unionens insats i Tchad och Centralafrikanska republiken. Det planerade svenska militära bidraget beräknas uppgå till 200 personer men om oförutsedda förstärknings- och evakueringsbehov uppstår kan styrkan utökas, dock högst till 490 personer. Vänsterpartiet ställer sig bakom det svenska deltagandet i Tchad men tycker att det är viktigt att poängtera att gruppen på 290 personer inte ska ingå i insatsstyrkans reguljära verksamhet utan endast ska sättas in i yttersta nödfall.

Vänsterpartiet vill även lyfta fram vikten av att ställa krav på att militära insatser alltid ska vila på folkrättslig grund och ha FN-mandat. Att EU:s insats i Tchad sker på uppdrag av FN är en förutsättning för att Vänsterpartiet ska ställa sig bakom ett svenskt deltagande.

Att den EU-ledda styrkan, som Sverige deltar i, är opartisk i landets interna konflikter är ytterligare ett krav från Vänsterpartiets sida. Att styrkan ska ledas av Frankrike är därför problematiskt eftersom både Tchad och Centralafrikanska republiken är tidigare kolonier till landet. Frankrike är fortfarande

Fel! Okänt namn på

involverat militärt i de båda länderna. Centralafrikanska republikens regering är exempelvis helt beroende av Frankrikes militära stöd, och den tidigare kolonialmakten har i dag 320 soldater stationerade i landet. Även i Tchad är Frankrike militärt involverat. Detta gör att Frankrike både historiskt sett och i dagsläget är en del av de pågående konflikterna. Därför är det ytterst viktigt att den EU-ledda styrkan leds på ett sådant sätt att den inte uppfattas som tillhörande någon sida i de pågående striderna. Sverige måste slå vakt om insatsens integritet så att den inte under några omständigheter blir en bricka i det politiska spelet.

FN:s resolution 1325

Kvinnor och män drabbas olika i krig. Kvinnor utsätts för våld och hot just för att de är kvinnor. Mäns våld mot kvinnor i hemmen ökar när spänningar och hot om våld i samhället ökar. I väpnade konflikter tar sig mäns våld mot kvinnor mer extrema uttryck. Systematiska våldtäkter är vanligt förekommande i krigföring. Men hotet mot kvinnors säkerhet handlar inte enbart om våld utan även om brist på makt och inflytande. Kvinnor har i många fall mindre möjlighet än män att påverka sin egen livssituation. De utesluts från det politiska arbetet och från fredsförhandlingar.

Sverige har undertecknat resolution 1325 från FN:s säkerhetsråd om att öka kvinnors deltagande i allt arbete med att förebygga, hantera och lösa väpnade konflikter. Utan tillräckligt många kvinnors deltagande och kvinnors kunskaper före, under och efter en konflikt blir krishanteringen vare sig trovärdig eller långsiktigt hållbar. Vänsterpartiet tycker att Sverige borde arbeta för att FN:s resolution 1325 ska implementeras i alla EU-missioner, oavsett vilken medlemsstat som har huvudansvaret. Vänsterpartiet anser också att resolutionen ska implementeras i hela den militära insatsen i Tchad, inte bara den svenska gruppen. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Återuppbyggnad och bistånd

Den humanitära situationen är fortsatt mycket svår i både Tchad och Centralafrikanska republiken och behovet av internationellt stöd omfattande. Den politiska situationen är bräcklig och svårförutsägbar. Infrastrukturen är undermålig och korruptionen utbredd. Båda länderna räknas till de fattigaste i världen. Många människor är på flykt. Tchad har även blivit en tillflyktsort för människor från det krisdrabbade grannlandet Darfur. Det är därmed mycket viktigt att satsa på den humanitära återuppbyggnaden. Sverige har redan ett pågående arbete i området och denna biståndsinsats bör fortgå och säkras.

Fel! Okänt namn på

Det är även viktigt att det militära arbetet och biståndsarbete hålls isär. Vänsterpartiet motsätter sig regeringens ambitioner att ”stärka synergier mellan säkerhets- och biståndsinsatser”. Till skillnad från regeringen tycker Vänsterpartiet att det är ytterst viktigt att det finns en klar skiljelinje mellan militära insatser och biståndsinsatser. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 1 november 2007

Gunilla Wahlén (v)

Hans Linde (v)

Mats Einarsson ()

Alice Åström (v)

Marianne Berg (v)

Lena Olsson (v)